

A külföldi állampolgárok magyarországi munkavállalásának főbb sajátosságai

2016. évben

Budapest

Készült:
A Nemzetgazdasági Minisztérium
Elemzési és Bérpolitikai Osztályán

Osztályvezető:
Tajti József

Készítette:
Putnoki Péter

1054 Budapest, Kálmán Imre u.2
Telefon: +36 1 472-8000

Tartalom

1. Bevezetés	4
2. A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek adatai 2016. évben	5
2.1. A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek adatai terület szerint.....	7
2.2. A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek adatai nemzetgazdasági ágak és foglalkozási főcsoportok szerint.....	8
2.3. A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek adatai életkor és iskolai végzettség szerint ¹⁰	
3. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok adatai 2016. évben	11
3.1. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok adatai nemzetgazdasági ágak és foglalkozási főcsoportok szerint.....	13
3.2. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok adatai életkor és iskolai végzettség szerint	14
4. Az érvényes egyéni munkavállalási engedélyek adatai a 2016. december 31-ei állapot alapján	16
4.1. Az érvényes munkavállalási engedélyek adatai terület szerint	18
4.2. Az érvényes egyéni munkavállalási engedélyek adatai nemzetgazdasági ágak és foglalkozási főcsoportok szerint.....	19
4.3. Az érvényes egyéni munkavállalási engedélyek adatai életkor és iskolai végzettség szerint ²¹	
5. A kiadott és az érvényben lévő EU Kék Kártyák adatai.....	22
6. A Magyarországon dolgozó külföldi munkavállalók száma a 2016. december 31-ei állapot szerint	22
7. A külföldiek munkavállalásának szabályairól	23
8. Táblázatok.....	27

1. Bevezetés

A kormányhivatalok foglalkoztatási főosztályai a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásához kapcsolódóan a foglalkoztató által benyújtott munkaerőigény és engedély iránti kérelem alapján (445/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet) engedélyezési eljárást folytatnak. Emellett a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező, foglalkoztatásra kerülő, bejelentett – de engedélyezésre nem kötelezett – külföldi munkavállalókról (355/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet), valamint azon harmadik országbeli állampolgárokról, akik engedélymentesen dolgoznak Magyarországon (445/2013. (XI.28.) Korm. rendelet) nyilvántartást vezetnek.

A munkavállalási engedélyek és a bejelentett munkavállalók számának adatai egy központi adatbázisba kerülnek. Az adatok rögzítése, az adatbázisban való megjelenítése folyamatos, az így rendelkezésre álló statisztikai adatokat a Nemzetgazdasági Minisztérium évente feldolgozza és a foglalkoztatási szervezet honlapján közli (www.munka.hu).

Az összevont kérelmezési eljárást a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal folytatja le, a 445/2013. (XI.28.) Korm. rendelet, illetve a 114/2007. (V.24.) Korm. rendelet értelmében a megyei (fővárosi) kormányhivatal foglalkoztatási főosztályainak és/vagy egyéb foglalkoztatásért felelős szervezeti egységeinek hatásköre az eljárás folyamatában csak szakhatósági állásfoglalás megtételére terjed ki. Tehát az illetékes kormányhivatal nyilatkozik arról, hogy az adott összevont engedély kiadását a munkaerő-piaci helyzet figyelembevételével, támogatja, vagy sem.

A statisztikai adatgyűjtéshez és feldolgozáshoz kapcsolódva a jogszabályi háttérnek, kötelezettségnek megfelelően különböző fogalmak kidolgozására került sor a külföldi munkavállalók munkavállalási engedélyére, bejelentésére vonatkozóan, amelyeket az alábbiakban ismertetünk.

A rendeletekben megjelölt egyes adatgyűjtési kötelezettségekhez tartozó főbb statisztikai megnevezések a következők:

- 1. kiadott munkavállalási engedélyek száma** – adott időintervallumban kiadott munkavállalási engedélyek száma,
- 2. érvényes munkavállalási engedélyek száma** – adott időpontban érvényes munkavállalási engedéllyel rendelkezők száma,
- 3. bejelentések (regisztráció) száma** – a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező külföldi állampolgárságú személyek Magyarországon történő foglalkoztatásának megkezdésére, illetve befejezésére vonatkozóan közölt munkavállalók száma (az egyszerűsített foglalkozás keretében foglalkoztatottakat is beleértve bejelentési kötelezettség esetén),
- 4. érvényes bejelentések (regisztráció) száma** – adott időpontban érvényes bejelentéssel rendelkező (korábban már foglalkoztatás megkezdésére bejelentett, de a foglalkoztatás megszűnésére még be nem jelentett) munkavállalók együttes száma,

5. **kiadott EU Kék Kártyák száma**¹ – adott időintervallumban kiadott EU Kék Kártyák száma,
6. **érvényes EU Kék Kártyák száma** – adott időpontban érvényes EU Kék Kártyák száma.
7. **kiadott Összevont engedélyek száma** - adott időintervallumban kiadott Összevont engedélyek száma.
8. **érvényes Összevont engedélyek száma** - adott időpontban érvényes Összevont engedélyek száma

Az engedélyezési eljárásra és a bejelentési kötelezettségre vonatkozó érvényes jogi szabályozást „A külföldiek munkavállalásának szabályairól” fejezet ismerteti.

2. A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek adatai 2016. évben

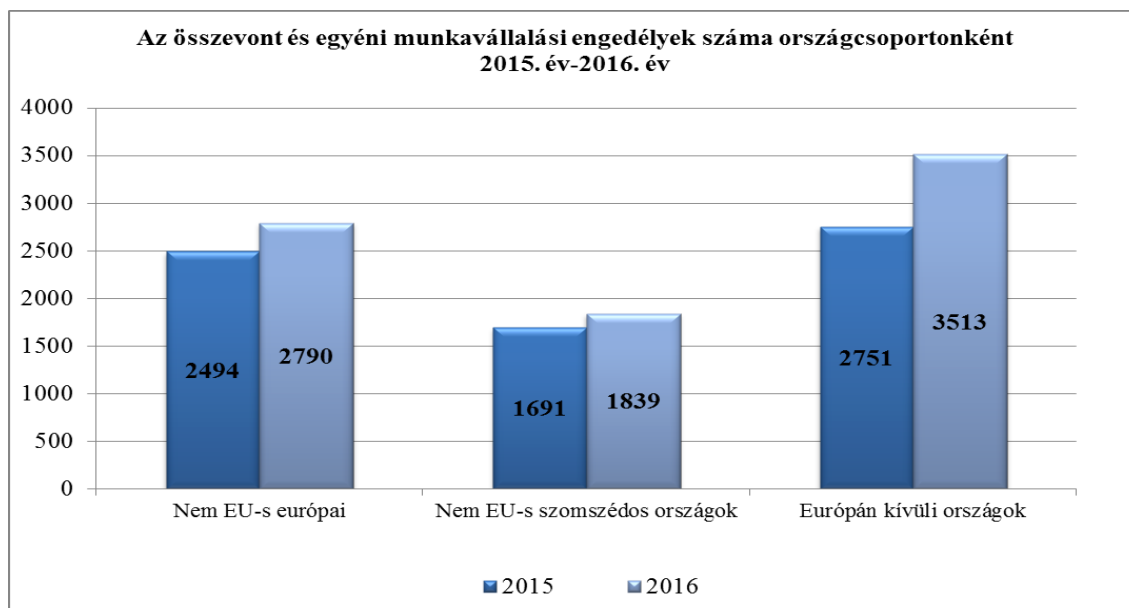
A 2014-es év során beszámoltunk azokról a módszertani változásokról, melyek az új – összevont engedélyezési – eljárással kapcsolatosak. Arra is felhívtuk a figyelmet, hogy az új eljárásrend bevezetése érintette a nyilvántartás adatait is, így az adatok megbízhatósága és pontossága sérült. Ezek a pontatlanságok a tavalyi év során nagy valószínűséggel még fennálltak és feltételezhetően idén is jelentkeznek a regiszterünk adataiban. Életszerűtlennek hat ugyanis, hogy a kibocsátott engedélyek száma épp a 2013-as évtől folyamatosan élénkülő munkaerőpiacon csökken ilyen jelentősen.

Az idei év során ugyanakkor jelentősen nőtt az kiadott engedélyek száma, ami még mindig elmarad a 2013-at megelőző mennyiségtől. Ennek hátterében valószínűleg az áll, hogy az adatok pontossága javult az előző két évhez képest. Az összes egyéni és összevont munkavállalási kérelem alapján a Kormányhivatalok és a BÁH összesen 6303 munkavállalási engedélyt adott ki külföldi állampolgár részére 2016-ban. Ezekből 937 egyéni munkavállalási, 436 szezonális és 4930 összevont munkavállalási engedély. Az év során kiadott munkavállalási engedélyek száma összességében az előző évhez képest 20,2%-al nőtt.

Az engedélyeket (összevont és egyéni együttvéve) ország csoportonként elemezve láthatjuk, hogy továbbra is az Európán kívülről érkező munkavállalók csoportja felülreprezentált a munkavállalási engedélyt megszerzők körében. Számuk jelentősen nőtt a bázis évhez (2015) képest, 27,7%-al több engedélyt adtak ki az Európán kívülről érkező harmadik országbeli állampolgárok számára. Az európai, de nem Uniós állampolgárok száma 10 %-kal gyarapodott a 2015-ös évhez képest, amiben jelentős szerepe volt a szomszédos területek ukrán és szerb munkavállalói beáramlásának. A szerb és ukrán állampolgárok létszáma is közel 10 %-kal nőtt az előző évhez képest a külföldi foglalkoztatottak körében. Mindez annak ellenére alakul így, hogy a nemzetgazdasági minisztérium a tavalyi év második felétől lehetővé tette az ukrán állampolgárok könnyített – bejelentés alapján – történő foglalkoztatását.

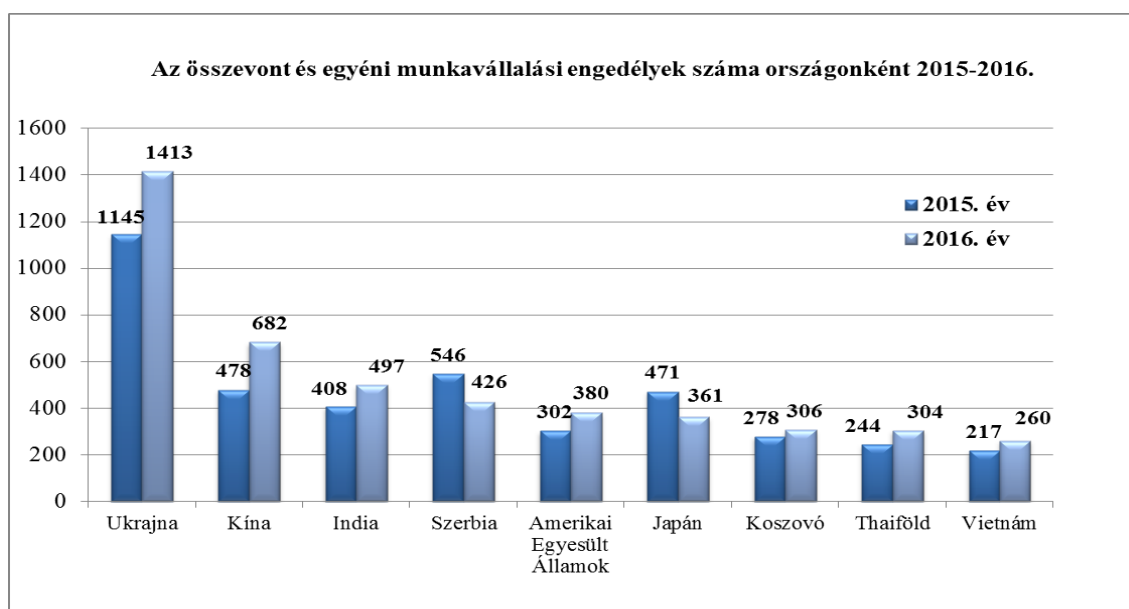
---

¹ Fontos megjegyezni, hogy az EU Kék Kártyát speciális helyzete miatt külön kezeljük az egyéni munkavállalási engedélyek csoportjától.

Az országokat egyenként vizsgálva is azt láthatjuk, hogy az Európán kívülről érkező munkavállalók száma már a leggyakrabban foglalkoztatott nemzetiségek körében is megelőzte az európai országokat. A 2016 során kilenc leggyakrabban foglalkoztatott külföldi állampolgárok körében már csak három európai ország/terület állampolgárai voltak (Ukrajna, Szerbia és Koszovó). A legtöbb külföldi foglalkoztatott 2016-ban is Ukrajnából érkezett. A legtöbb nemzetiség tekintetében nőtt a hazánkban foglalkoztatottak száma, főként a kínaiak és ukránok tekintetében.

Az előző, 2015-ös évhez képest mindössze két olyan nemzetiség volt, melynek 2016-ban a hazai munkaerőpiacra történő beáramlása mértéke csökkent. A japán munkavállalók létszáma 2%-al, a szerbeké 22%-al mérséklődött a bázisévhez képest.

A kiadott engedélyeket állampolgárságonként vizsgálva jól látható, hogy bizonyos országokból minden évben jelentős számban érkeznek foglalkoztatottak Magyarországra. A

szomszédos országokból szerb és ukrán munkavállalókon kívül évek óta jelentős számban érkeznek amerikai, indiai, japán és kínai foglalkoztatottak.

E nemzetiségek jelenléte 2016 során még meghatározóbbá vált, hiszen a vietnámi és thaiföldi állampolgárokkal együtt létszámban már meghaladták a szerb, ukrán és koszovói foglalkoztatottak létszámát.

2.1. A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek adatai terület szerint

Munkavállalási engedélyek eloszlásában megfigyelhető trend 2002 óta, hogy többnyire a Közép-Magyarországi régióba koncentrálódnak. A legtöbb munkavállalási engedély az idei év során is a fővárosban került kiadásra. Harmadik országbeli munkavállalók 56,0%-a kapott lehetőséget a munkába állásra Budapesten. A régiók szintjén a Közép-magyarországi régióba összpontosult az engedélyköteles külföldi munkavállalók több mint 60%-a.

A kiadott munkavállalási engedélyek fontosabb adatai területi bontásban
(2015. év – 2016. év)

Régió/Megye	Az összevont és egyéni engedélyek 2016. év	Az összevont és egyéni engedélyek megoszlása 2016. év	Kiadott egyéni engedélyek száma 2015. év	Kiadott egyéni engedélyek megoszlása 2015. év	Index % 2016. év/ 2015. év
Közép-Magyarország	3784	60,0	3113	59,4	121,6
Budapest	3337	52,9	2572	49,0	129,7
Pest	447	7,1	541	10,3	82,6
Közép-Dunántúl	514	8,2	349	6,7	147,3
Fejér	188	3,0	99	1,9	189,9
Komárom-Esztergom	262	4,2	177	3,4	148,0
Veszprém	64	1,0	73	1,4	87,7
Nyugat-Dunántúl	576	9,1	559	10,7	103,0
Győr-Moson-Sopron	182	2,9	226	4,3	80,5
Vas	169	2,7	99	1,9	170,7
Zala	225	3,6	234	4,5	96,2
Dél-Dunántúl	177	2,8	131	2,5	135,1
Baranya	31	0,5	30	0,6	103,3
Somogy	49	0,8	46	0,9	106,5
Tolna	97	1,5	55	1,0	176,4
Észak-Magyarország	297	4,7	136	2,6	218,4
Borsod-Abaúj-Zemplén	189	3,0	81	1,5	233,3
Heves	65	1,0	41	0,8	158,5
Nógrád	43	0,7	14	0,3	307,1
Észak-Alföld	676	10,7	609	11,6	111,0
Hajdú-Bihar	86	1,4	113	2,2	76,1
Jász-Nagykun-Szolnok	134	2,1	169	3,2	79,3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	456	7,2	327	6,2	139,4
Dél-Alföld	279	4,4	348	6,6	80,2
Bács-Kiskun	174	2,8	219	4,2	79,5
Békés	12	0,2	23	0,4	52,2
Csongrád	93	1,5	106	2,0	87,7
Összesen	6303	100,0	5245	100,0	120,2

Azon külföldi munkavállalóknak, akik nem a fővárosban vagy Pest megyében vállaltak munkát, több mint harmada a Nyugat-Dunántúli régióban helyezkedett el, azon belül is főként Zala megyében.

A megyéket külön vizsgálva azt láthatjuk, hogy az egy évvel ezelőtti adatokhoz képest létszámban nem történt különösebb változás, mindössze arányaiban lett más a külföldi munkavállalók létszámának alakulása és megoszlása a tárgyévben. Nógrád megyében közel kétszer annyi engedélyt adtak ki az idei év során, míg Tolna megyében 60%-os növekedés ment végbe. Ezek mellett voltak területek, ahol az engedélyek száma csökkent. Békés megyébe fele annyi harmadik országbeli munkavállaló sem érkezett, mint 2015-ben. Baranya és Győr-Moson-Sopron megye területén pedig több mint 30%-kal csökkent a kiadott engedélyek száma

2.2. A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek adatai nemzetgazdasági ágak és foglalkozási főcsoportok szerint

A kiadott engedélyeket nemzetgazdasági ágak szerint vizsgálva azt láthatjuk, hogy az engedélyek döntő többsége a feldolgozóipar (27,7%), az információ kommunikáció (14,6%) és a kereskedelem, gépjárműjavítás (10,3%) területén került kibocsátásra. Ez a három gazdasági ágazat szívta fel a munkavállalási engedéllyel rendelkező külföldi állampolgárok 52,6%-át.

A kiadott munkavállalási engedélyek fontosabb adatai nemzetgazdasági ágak szerint 2016. évben

Nemzetgazdasági ág (TEAOR'08)	Kiadott engedélyek száma, db	Kiadott engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	402	6,4	169,6
Bányászat, kőfejtés	11	0,2	3,4
Feldolgozóipar	1745	27,7	121,4
Villamos energia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás		0,0	...
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyvezékesztés	2	0,0	66,7
Építőipar	265	4,2	368,1
Kereskedelem, gépjárműjavítás	648	10,3	133,6
Szállítás, raktározás	565	9,0	119,7
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	509	8,1	150,6
Információ, kommunikáció	920	14,6	122,0
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	52	0,8	208,0
Ingatlanügyletek	33	0,5	173,7
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	266	4,2	112,7
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	132	2,1	146,7
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	3	0,0	150,0
Oktatás	91	1,4	144,4
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	55	0,9	119,6
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	216	3,4	60,2
Egyéb szolgáltatás	337	5,3	139,3
Ismeretlen	51	0,8	124,4
Összesen	6303	100,0	120,2

Az előző évhez képest megnövekedett engedély kibocsátás háttérében főként az állt, hogy jelentősen emelkedett a feldolgozóipar, a szálláshely szolgáltatás, vendéglátás, a mezőgazdaság, a kereskedelem, valamint az építőipar területén is a harmadik országbeli foglalkoztatottak száma. A legjelentősebb százalékos változás ezek közül az építőipar (268,1%) a mezőgazdaság (69,6%) és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatokban következett be.

Arányaiban – de számosságuk szerint kevésbé – csökkent a bányászat és kőfejtés területén munkavállalási engedéllyel foglalkoztatott külföldiek száma, valamint a művészetek területén elhelyezkedő harmadik országbeli külföldiek létszáma.

A foglalkozási főcsoportok esetében a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő (21,9%), és a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások (21,8%) körében oszlott meg a munkavállalási engedélyek több mint 40%-ka. Egy év alatt szinte az összes főcsoportban jelentősen nőtt a külföldi engedéllyel foglalkoztatott állampolgárok száma. A legjelentősebb létszámbeli növekedés a gépkezelők és szakképzettséget nem igénylő foglalkozások terén következett be 2015-höz képest (előbbi 54,7%-kal, utóbbi 19,3%-kal növekedett). Egyedül a mezőgazdasági foglalkozású harmadik országbeli munkavállalók száma csökkent.

**A kiadott munkavállalási engedélyek fontosabb adatai
foglalkozási főcsoportok szerint 2016. évben**

Foglalkozási főcsoport (FEOR'08)	Kiadott engedélyek száma, db	Kiadott engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
Fegyveres szervek foglalkozásai	0	0,0	...
Gazdasági, igazgatási, érdek- képviselői vezetők, törvényhozók	370	5,9	129,8
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	1379	21,9	115,3
Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	1111	17,6	109,9
Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozások	168	2,7	173,2
Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	662	10,5	124,0
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	43	0,7	82,7
Ipari és építőipari foglalkozások	532	8,4	109,5
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	659	10,5	154,7
Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	1373	21,8	119,3
Ismeretlen	6	0,1	85,7
Összesen	6303	100,0	120,2

2.3. A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek adatai életkor és iskolai végzettség szerint

A korcsoportok körében a 25-34 éves (39,6%) és a 35-44 éves (26,7) kohorsz esetében adták ki a legtöbb engedélyt. Ezen kívül pregnáns csoportként voltak jelen a munkaerőpiacon a 20-24 éves (12,4%) és a 44-54 éves (13,4%) külföldi munkavállalók is. A korcsoportok tekintetében az egy évvel ezelőtti időszakhoz képest csupán a 19 éves és az alatti külföldi munkavállalók száma csökkent. A legnagyobb létszámnövekedés a 35-44 éves korcsoport esetében következett be. Arányaiban az 55 éves és annál idősebbek számára kiadott engedélyek száma nőtt leginkább, több mint 60%-al.

A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek fontosabb adatai korcsoportok szerint 2016. évben

Korcsoport	Kiadott engedélyek száma, db	Kiadott engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
19 éves és ezalatt	127	2,0	99,2
20-24 éves	784	12,4	105,5
25-34 éves	2494	39,6	114,5
35-44 éves	1686	26,7	131,8
45-54 éves	844	13,4	122,3
55 éves és a felett	368	5,8	162,1
Ismeretlen	0	0,0	
Összesen	6303	100,0	120,2

Végzettség szerint vizsgálva azt mondhatjuk, hogy a tavalyi évtől a harmadik országbeli munkavállalók között nem elsősorban a szakképzetlenek száma dominál. Az idei évben a legtöbb munkavállalási engedélyt diplomások részére adták ki Magyarországon, az összes engedély 35,9%-át. A legfeljebb 8 általános iskolai végzettségű külföldi állampolgárok száma azért továbbra is jelentős: ők az összes engedélyköteles 26,4%-át tették ki. A szakmával, szakképzéssel rendelkezők az összes engedéllyel foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgár több mint 15%-át tették ki.

A kiadott egyéni munkavállalási engedélyek fontosabb adatai iskolai végzettség szerint 2016. évben

Iskolai végzettség	Kiadott engedélyek száma, db	Kiadott engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
8 általános vagy kevesebb	1664	26,4	107,4
Szakiskola, szakmunkásképző	970	15,4	113,2
Szakközépiskola	359	5,7	99,2
Gimnázium	244	3,9	121,4
Technikum	65	1,0	95,6
Egyetem, főiskola	2260	35,9	132,9
Egyéb és ismeretlen	741	11,8	146,4
Összesen	6303	100,0	120,2

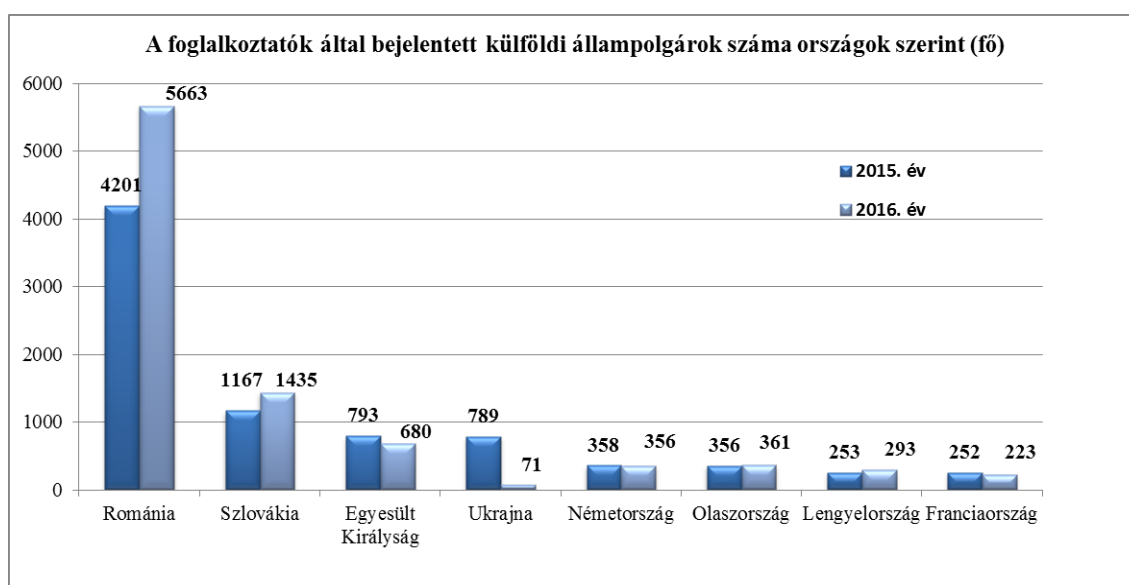
Szinte minden végzettségi szinten nőtt a kibocsátott engedélyek száma, de a legjelentősebben mégis a diplomás munkavállalók csoportja gyarapodott leginkább 2015-höz képest. Létszámuk mennyiségét tekintve és arányaiban is jelentősen változott a tavalyi évhez képest (32,9%).

3. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok adatai 2016. évben

Az eddigiekben ismertetett számok a külföldi állampolgárok azon csoportjára vonatkoztak, akiknek hazai munkavállalása egyéni vagy összevont engedélyhez kötött. A továbbiakban a Magyarországon munkát vállaló külföldiek olyan csoportjának adatait vizsgáljuk, akik nem engedélykötelesek, és foglalkoztatásuk csupán bejelentési kötelezettséget von maga után. Ilyen feltételek mellett uniós országok állampolgárait, továbbá bizonyos speciális jogszabályi esetekben harmadik országbeli állampolgárokat lehet foglalkoztatni.

A munkáltatók 2016. évben összesen 10553 külföldi, szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező munkavállalót jelentettek be. Ez a szám 6,3%-kal alacsonyabb az előző év azonos időszakában megtett bejelentések számánál. Legutóbb 2009-ben nőtt nagyobb mértékben a bejelentett külföldiek száma, számuk 2011 óta nem volt 10 ezer fő fölött a hazai munkaerőpiacon.

Az Európai Unió területéről érkezett munkavállalók száma az összes bejelentett munkavállaló több mint 82%-át tette ki. Az uniós országokat külön vizsgálva nyolc olyan ország volt, amelyek esetében több mint 250 munkavállaló került regisztrálásra. Ezen belül pedig két ország esetében volt több mint 1000 bejelentett foglalkoztatott.

Állampolgárság szerint vizsgálva a munkavállalók adatait, komoly változások következtek be a tárgyévben. 2015-höz képest jelentősen csökkent a román (25,8%-al), és a szlovák (18,7%-al) munkavállalók száma. Ebből a két országból 2016 során több mint 1700-al kevesebb munkavállaló érkezett.

A mérleg pozitív oldalán említhetőek az Egyesült Királyságból érkezők, akiknek létszáma 16,6%-al magasabb, mint az előző évben valamint az ukrán állampolgárok, akiknek létszáma jelentősen megugrott 2015-höz képest. Ennek hátterében a korábban is említett NGM rendelet áll, mely lehetőséget biztosít ukrán állampolgárok egyszerűsített – bejelentéshez kötött – foglalkoztatásához bizonyos hiányszakmákban. Az ukrán állampolgárok a 4. legtöbbet bejelentett munkavállalói csoport volt 2016-ban.

A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok fontosabb adatai területi bontásban (2015. év – 2016. év)

Régió/ Megye	A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok száma, fő		A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok számának megoszlása, %		Index, % 2016. év/ 2015. év
	2016. év	2015. év	2016. év	2015. év	
Közép-Magyarország	5669	4767	53,7	42,3	118,9
Budapest	5341	4444	50,6	39,4	120,2
Pest	328	323	3,1	2,9	101,5
Közép-Dunántúl	937	1338	8,9	11,9	70,0
Fejér	208	636	2,0	5,6	32,7
Komárom-Esztergom	397	570	3,8	5,1	69,6
Veszprém	332	132	3,1	1,2	251,5
Nyugat-Dunántúl	926	1021	8,8	9,1	90,7
Győr-Moson-Sopron	102	183	1,0	1,6	55,7
Vas	297	156	2,8	1,4	190,4
Zala	527	682	5,0	6,0	77,3
Dél-Dunántúl	86	41	0,8	0,4	209,8
Baranya	43	19	0,4	0,2	226,3
Somogy	16	6	0,2	0,1	266,7
Tolna	27	16	0,3	0,1	168,8
Észak-Magyarország	610	1799	5,8	15,9	33,9
Borsod-Abaúj-Zemplén	550	1728	5,2	15,3	31,8
Heves	31	46	0,3	0,4	67,4
Nógrád	29	25	0,3	0,2	116,0
Észak-Alföld	358	409	3,4	3,6	87,5
Hajdú-Bihar	217	266	2,1	2,4	81,6
Jász-Nagykun-Szolnok	66	58	0,6	0,5	113,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	75	85	0,7	0,8	88,2
Dél-Alföld	1967	1904	18,6	16,9	103,3
Bács-Kiskun	999	1242	9,5	11,0	80,4
Békés	527	297	5,0	2,6	177,4
Csongrád	441	365	4,2	3,2	120,8
Összesen	10553	11 279	100,0	100,0	93,6

2016-ban is, akárcsak korábban, a Közép-Magyarországi régióba jelentették be a legtöbb szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező külföldi munkavállalót. A tárgyévben az az utóbbi években tapasztalható trend is megtört, miszerint a régió részesedése a bejelentésekből csökkent. 2013-ról 2014-re több mint 10% ponttal, tavaly is 10% pontot meghaladóan zsugorodott az itt bejelentett külföldi foglalkoztatottak aránya, 2016-ban ugyanakkor 10% ponttal nőtt a régióban bejelentettek aránya.

3.1. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok adatai nemzetgazdasági ágak és foglalkozási főcsoportok szerint

A foglalkoztatók által bejelentett állampolgárok nemzetgazdasági ágak szerinti vizsgálatánál az látható, hogy a munkavállalók közel 65,3%-a négy fő ágazatban fordul elő. Ezek az ágak: az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységek (19,5%), az információ, kommunikáció (14,7%), a mezőgazdaság (15,9%) és a feldolgozóipar (15,2%).

A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok főbb adatai nemzetgazdasági ágak szerint 2016. évben

Nemzetgazdasági ág (TEAOR'08)	Bejelentett külföldi állampolgárok száma, fő	Bejelentett külföldi állampolgárok számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	1679	15,9	105,6
Bányászat, kőfejtés		0,0	...
Feldolgozóipar	1601	15,2	119,2
Villamos energia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	4	0,0	100,0
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmosás	7	0,1	53,8
Építőipar	130	1,2	45,8
Kereskedelem, gépjárműjavítás	499	4,7	101,8
Szállítás, raktározás	482	4,6	181,9
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	181	1,7	85,0
Információ, kommunikáció	1556	14,7	90,3
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	236	2,2	406,9
Ingatlanügyletek	40	0,4	87,0
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	667	6,3	109,5
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	2053	19,5	65,7
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	53	0,5	76,8
Oktatás	588	5,6	173,5
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	45	0,4	115,4
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	149	1,4	89,2
Egyéb szolgáltatás	552	5,2	64,2
Ismeretlen	31	0,3	82,1
Összesen	10553	100,0	93,6

Az nemzetgazdasági ágak közül a legnagyobb mértékben a pénzügyi (306,9%), a szállítás, raktározás (81,8%) és az oktatás (73,5%) ágazatok területén nőtt a bejelentett külföldi munkavállalók száma. Ezen kívül nőtt a feldolgozóipar (19,2%) és a mezőgazdaság területén dolgozó szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező munkavállalók száma.

A fent említett létszámnövekedések mellett a legtöbb ágazatban az uniós állampolgárok beáramlásának fogyását beszélhetünk 2016-ban. Ez a fogyás a legjelentősebben az adminisztratív szolgáltatások szektorát érintette, ahol több mint ezerrel kevesebb állampolgárt jelentettek be a munkáltatók, mint 2015-ben. Ezen kívül csökkent az építőipar (54,2%-kal), és az egyéb szolgáltatások (35,8%-kal) területén a vállalkozók által bejelentett külföldiek száma.

A foglalkozási főcsoportok szerinti megoszlást vizsgálva azt látjuk, hogy a legtöbb bejelentett munkavállaló a szakképzettséget nem igénylő, egyszerű foglalkozások (29,4%), a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások (22,1%) és a gépkezelők, összeszerelők (20%) területén helyezkedett el. E három főcsoportban összpontosult a bejelentett külföldi állampolgárok 71,5%-a.

A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok főbb adatai foglalkozási főcsoportok szerint 2016. évben

Foglalkozási főcsoport (FEOR'08)	Bejelentett külföldi állampolgárok száma, db	Bejelentett külföldi állampolgárok számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015 év
Fegyveres szervek foglalkozásai	0	0,0	...
Gazdasági, igazgatási, érdek-képviselői vezetők, törvényhozók	186	1,8	84,5
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	2332	22,1	111,2
Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	1355	12,8	110,9
Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozások	880	8,3	146,4
Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	199	1,9	94,3
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	24	0,2	55,8
Ipari és építőipari foglalkozások	367	3,5	43,1
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	2105	19,9	107,5
Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	3105	29,4	76,3
Ismeretlen	0	0,0	...
Összesen	10553	100,0	93,6

A legtöbb főcsoportban, az előző évhez képest csökkent a bejelentett munkavállalók száma. A legjelentősebben az ipari és építőipari, valamint a szakképzettséget nem igénylő foglalkozások területén jelentettek be kevesebb munkavállalót a cégek. E két főcsoportban több mint 1400-zal csökkent a külföldi munkavállalók száma.

Emellett jelentősen bővült a felsőfokú képzettség önálló foglalkozását igénylő (11,2%), az egyéb felső vagy középfokú (10,9%), illetve az irodai és ügyviteli foglalkozású (46,4%) uniós munkavállalók létszáma 2016-ban a hazai munkaerőpiacon.

3.2. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok adatai életkor és iskolai végzettség szerint

A bejelentett állampolgárok életkor szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a legdominánsabb csoport a 25-34 éveseké, a bejelentett munkavállalók 36,6%-a tartozik ide.

Ezen kívül számosságát tekintve jelentős csoportként van jelen a 35-44 évesek csoportja is, az összes bejelentett munkavállaló 24,2%-a tartozik ehhez a kohorszhoz. Ezt követik a 20-24 évesek, akik az összes bejelentett munkavállaló 12,8%-át fedik le.

**A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok főbb adatai
életkor szerint 2016. évben**

Korcsoport	Bejelentett külföldi állampolgárok száma, db	Bejelentett külföldi állampolgárok számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
19 éves és ezalatt	403	3,8	134,8
20-24 éves	1347	12,8	72,8
25-34 éves	3858	36,6	90,0
35-44 éves	2550	24,2	94,1
45-54 éves	1710	16,2	110,3
55 éves és afelett	685	6,5	117,5
Ismeretlen	0		
Összesen	10 553	100,0	93,6

A tavalyi évhez képest változás, hogy a munkáltatók 2016-ban inkább több középkorú és idősebb munkavállalót jelentettek be. A 45-54 és 55 évesek valamint idősebbek létszáma 10,3%-kal illetve 17,5%-kal nőtt a tárgyév során. Az ennél fiatalabbak beáramlása a hazai munkaerőpiacra csökkent 2016-ban, ez alól kivétel a 19 évesek és fiatalabbak kohorsza, ahol növekedett a bejelentett külföldi foglalkoztatottak létszáma.

A bejelentett munkavállalók iskolai végzettsége szempontjából a diplomás külföldi munkavállalók képviselték a legnagyobb csoportot a tárgyévben, az összes bejelentett külföldi foglalkoztatott 37,3%-a rendelkezett felsőfokú végzettséggel. A 8 általános iskolát vagy azt sem végzők fedték le a külföldi munkavállalók 33,9%-át. A harmadik legszámosabb csoport az iskolai végzettség tekintetében - 18,2%-os aránnyal - a szakiskolát és szakmunkásképzőt végzettek voltak.

**A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok főbb adatai
iskolai végzettség szerint 2016. évben**

Iskolai végzettség	Bejelentett külföldi állampolgárok száma, db	Bejelentett külföldi állampolgárok számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
8 általános vagy kevesebb	3578	33,9	88,8
Szakiskola, szakmunkásképző	1385	13,1	67,4
Szakközépiskola	818	7,8	91,2
Gimnázium	708	6,7	100,9
Technikum	0	0,0	
Egyetem, főiskola	3940	37,3	112,4
Egyéb és ismeretlen	124	1,2	139,3
Összesen	10 553	100,0	93,6

Az előző évhez képest csökkent az alacsony és közepes szintű képzettséggel rendelkezők száma a bejelentett külföldi állampolgárok között. A szakmával rendelkező szakiskolát vagy szakközépiskolát végzettek száma 32,6%-kal, az alacsony szintű képzettséggel rendelkezőké 11,2%-al mérséklődött. A diplomás, szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező külföldi munkavállalók létszáma 2016-ban 12,4%-kal gyarapodott.

4. Az érvényes egyéni munkavállalási engedélyek adatai a 2016. december 31-ei állapot alapján

Az adott év során bejelentett és munkavállalási engedélyt nyert állampolgárok számai után most azoknak a számát és megoszlását ismertetjük a korábbi bontások szerint, akik Magyarország területén 2016-ban is érvényes munkavállalási engedéllyel rendelkeztek.

2016. december 31-én 7283 munkavállalási engedély volt érvényben. Az érvényes engedéllyel Magyarországon dolgozó külföldiek száma tehát nagyon mérsékelten csökkent, de lényegében stagnálásról beszélhetünk az előző évi adathoz képest.

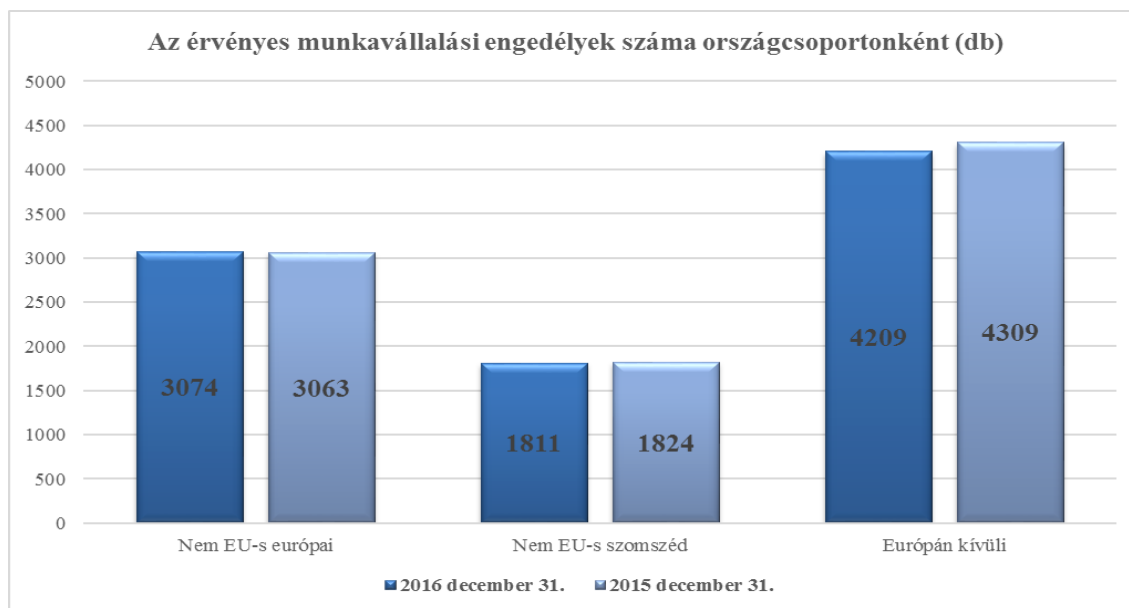

Az előző években az érvényes engedélyek száma 20 ezer körül mozgott, de mindig alatta, azonban komoly ingadozások nem jellemezték az érvényes engedélyek számának alakulását. Ez 2014-ben változott meg és a folyamat a tárgyévben is folytatódott sőt, tovább erősödött.

Legutóbb 2008-ban volt arra példa, hogy ilyen mértékben csökkent az érvényes munkavállalási engedéllyel rendelkező külföldi munkavállalók száma. Akkor több mint 7 ezerrel csökkent létszámuk a hazai munkaerőpiacon, hasonló mértékű változás következett be a tavalyi év során, melytől az ideai adatok nem térnek el jelentősen.

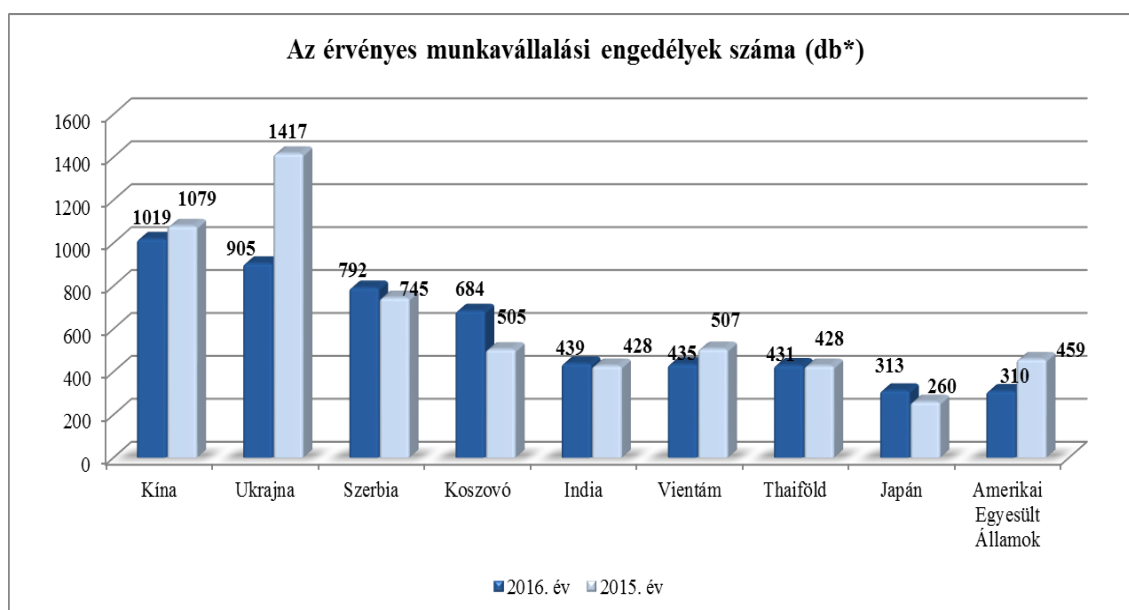
Az országcsoportok szerinti bontás alapján azt látjuk, az előző évhez képest nem történt változás. A harmadik országbeli munkavállalók megoszlása teljesen megőrizte az országcsoportok tekintetében a tavalyi struktúrát. Mindhárom országcsoportba tartozók létszáma mérséklődött, de alapvetően nem lehet komolyabb változásokról beszélni. Az érvényes engedéllyel rendelkezők stagnálásában valószínűleg szerepet játszik az, hogy az ukrán munkavállalók egy jelentős része a tavalyi év felétől bizonyos munkakörökben engedélymentesen is dolgozhatott Magyarországon.

Jól látható, hogy továbbra is azok az állampolgárok rendelkeznek az érvényes engedélyek jóval több mint felével, akik Európán kívülről érkeztek hazánkba dolgozni. Európai állampolgárok az érvényes munkavállalási engedéllyel rendelkezők közül 42,2%-ot képviselnek, közöttük a döntő többség a szomszédos Ukrajnából és Szerbiából érkező munkavállalók.

Az érvényes munkavállalási engedélyeket országonként vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a legtöbb érvényes munkavállalási engedéllyel a korábbi évekhez hasonlóan a kínai állampolgárok rendelkeznek, őket az ukrán és szerb polgárok követik. Egy éve a legtöbb érvényes engedéllyel rendelkező külföldi állampolgárok között még a vietnámiak voltak a harmadikok. Az érvényes engedéllyel rendelkezők száma jelentősebben csak az ukrán (36,1%-kal), amerikai (32,5%-kal) és vietnámi (14,2%-kal) állampolgárok esetében csökkent. A három országból idén több mint 700-al kevesebb érvényes engedéllyel rendelkező munkavállaló dolgozik hazánkban, mint 2015-ben.

A diagram csak azoknak az országoknak az adatait tartalmazza, ahol a 2016. december 31-ei állapot szerint az érvényben lévő munkavállalási engedélyek száma meghaladta az 250 db-ot.

Az előzőleg említett három nemzetiség csökkenése mellett bővülésről is beszélhetünk. Az érvényes engedéllyel rendelkezők között 35,4%-kal nőtt a koszovói és 20,4%-kal emelkedett a japán állampolgárok száma.

4.1. Az érvényes munkavállalási engedélyek adatai terület szerint

Az érvényes munkavállalási engedéllyel rendelkező külföldi munkavállalók területi megoszlását vizsgálva jól látható a Közép-Magyarországi régió és ezen belül is Budapest kiemelt szerepe. Az összes érvényes engedéllyel rendelkező munkavállaló közel 63,8%-a dolgozik ebben a régióban és 56,0%-uk foglalkoztatott a fővárosban. A második legtöbb érvényes engedéllyel rendelkező külföldi állampolgár Pest megye területén dolgozik, ahol az összes érvényes engedéllyel dolgozó külföldi munkavállaló 7,8%-a dolgozott 2016. december 31-én.

Az érvényben lévő munkavállalási engedélyek fontosabb adatai területi bontásban (2016. december 31. – 2015. december 31.)

Régió/megye	Érvényes engedélyek száma, db		Érvényes engedélyek számának megoszlása, %		Index, 2016. december 31./ 2015. december 31.
	2016. december 31.	2016. december 31.	2015. december 31.	2015. december 31.	
Közép-Magyarország	4646	63,8	4 753	64,5	97,7
Budapest	4075	56,0	4 144	56,2	98,3
Pest	571	7,8	609	8,3	93,8
Közép-Dunántúl	519	7,1	495	6,7	104,8
Fejér	172	2,4	171	2,3	100,6
Komárom-Esztergom	252	3,5	219	3,0	115,1
Veszprém	95	1,3	105	1,4	90,5
Nyugat-Dunántúl	883	12,1	853	11,6	103,5
Győr-Moson-Sopron	249	3,4	366	5,0	68,0
Vas	174	2,4	145	2,0	120,0
Zala	460	6,3	342	4,6	134,5
Dél-Dunántúl	142	1,9	126	1,7	112,7
Baranya	29	0,4	45	0,6	64,4
Somogy	56	0,8	46	0,6	121,7
Tolna	57	0,8	35	0,5	162,9
Észak-Magyarország	232	3,2	184	2,5	126,1
Borsod-Abaúj-Zemplén	115	1,6	115	1,6	100,0
Heves	73	1,0	46	0,6	158,7
Nógrád	44	0,6	23	0,3	191,3
Észak-Alföld	404	5,5	453	6,1	89,2
Hajdú-Bihar	118	1,6	154	2,1	76,6
Jász-Nagykun-Szolnok	200	2,7	187	2,5	107,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	86	1,2	112	1,5	76,8
Dél-Alföld	457	6,3	508	6,9	90,0
Bács-Kiskun	263	3,6	271	3,7	97,0
Békés	23	0,3	52	0,7	44,2
Csongrád	171	2,3	185	2,5	92,4
Összesen	7283	100,0	7 372	100,0	98,8

Számos megyében nőtt az érvényes engedéllyel rendelkező külföldi foglalkoztatottak száma, de egyedül Zala megyében következett be 100 főt meghaladó gyarapodás. A többi

területi egységen ugyan arányaiban jelentős változás történt, de mennyiségileg nem nevezhető kiemelkedőnek a változás.

100 főt meghaladó csökkenés következett be a fővárosban, valamint Győr-Moson-Sopron megye területén is ezt meghaladó mértékben esett az érvényes engedéllyel foglalkoztatott külföldiek száma.

4.2. Az érvényes egyéni munkavállalási engedélyek adatai nemzetgazdasági ágak és foglalkozási főcsoportok szerint

Az érvényes engedélyek nemzetgazdasági áganként való megoszlását vizsgálva láthatjuk, hogy a feldolgozóipar (24,9%), a kereskedelem (12,1%) az információ kommunikáció (13,9%) és a szállítás, raktározás (14,1%) területén összpontosul az összes érvényes engedéllyel rendelkező munkavállaló 65,1%-ka. A feldolgozóipar területén belül a legtöbb munkavállalót az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása ágazatban foglalkoztatják.

Az érvényben lévő munkavállalási engedélyek főbb adatai nemzetgazdasági ágak szerint 2016. december 31-én

Nemzetgazdasági ág (TEAOR'08)	Érvényben lévő engedélyek száma, db	Érvényben lévő engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. december 31./ 2015. december 31.
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	110	1,5	26,7
Bányászat, kőfejtés	7	0,1	46,7
Feldolgozóipar	1817	24,9	107,1
Villamos energia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	0,0	
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyvezékesztés	5	0,1	250,0
Építőipar	268	3,7	187,4
Kereskedelem, gépjárműjavítás	882	12,1	64,3
Szállítás, raktározás	1030	14,1	146,9
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	665	9,1	80,2
Információ, kommunikáció	1012	13,9	182,3
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	65	0,9	144,4
Ingatlanügyletek	42	0,6	84,0
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	345	4,7	93,2
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	176	2,4	128,5
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	3	0,0	60,0
Oktatás	106	1,5	112,8
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	78	1,1	104,0
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	170	2,3	49,9
Egyéb szolgáltatás	496	6,8	110,5
Ismeretlen	6	0,1	7,3
Összesen	7283	100,0	98,8

Három ágazat tekintetében nőtt jelentősen az érvényes munkavállalási engedélyek száma. Erősödött a külföldi munkavállalók jelenléte a szállítás, raktározás (46,9%-kal), az

információ, kommunikáció (82,3%-kal) és az építőipar (87,4%-kal) területén. E három ágazaton belül közel ezer fővel van több külföldi foglalkoztatott, mint egy évvel ezelőtt.

Jelentős visszaesés a kereskedelem (35,7%-kal), a művészetek (50,1%-kal) és a mezőgazdaság (73,3%-kal) területén következett be a legálisan foglalkoztatott harmadik országbeli külföldiek létszámában. Az egyéb ágazatok létszámváltozásai alig érték el a 40 főt.

A foglalkozási csoportok esetében a legtöbb érvényes engedélyt a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozásoknál tartjuk számon. Az összes érvényes munkavállalási engedély 21,5%-a tartozik ehhez a főcsoporthoz. Ezen kívül számosságát tekintve jelentős csoportnak bizonyult az egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő (17,7%), a szakképzettséget nem igénylő egyszerű (17,6%) valamint a kereskedelmi, szolgáltatási foglalkozások (13,2%).

**Az érvényben lévő munkavállalási engedélyek fontosabb adatai
foglalkozási főcsoportok szerint 2016. december 31-én**

Foglalkozási főcsoport (FEOR'08)	Érvényben lévő engedélyek száma, db	Érvényben lévő engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. december 31./ 2015. december 31.
Fegyveres szervek foglalkozásai	0	0,0	..
Gazdasági, igazgatási, érdek- képviselői vezetők, törvényhozók	530	7,3	105,6
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	1564	21,5	123,1
Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	1288	17,7	108,0
Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozások	209	2,9	175,6
Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	964	13,2	78,7
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	41	0,6	64,1
Ipari és építőipari foglalkozások	604	8,3	95,6
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	801	11,0	161,8
Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	1282	17,6	68,5
Ismeretlen		0,0	
Összesen	7283	100,0	98,8

Az előző évhez képest a szakképzetlen munkaerő visszaeséséről beszélhetünk, amivel párhuzamosan nőni tudott azoknak a száma, akik magas képzettséggel rendelkeztek a külföldi munkavállalók között. Jelentősen csökkent a kereskedelmi (21,3%-kal) és szakképzettséget nem igénylő, egyszerű foglalkozású (31,5%-kal) külföldi munkavállalók száma.

A felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások terén az előző évhez képest 23,1%-kal dolgozott több külföldi munkavállaló, ezen kívül emelkedett a harmadik országbeli foglalkoztatottak száma a gépkezelők között (61,8%-kal) és az irodai ügyviteli foglalkozások területén is (75,6%-kal).

4.3. Az érvényes egyéni munkavállalási engedélyek adatai életkor és iskolai végzettség szerint

Az érvényes engedéllyel hazánkban dolgozók korcsoportonkénti megoszlását vizsgálva azt láthatjuk, hogy a legtöbb érvényes engedéllyel a 25-34 éves korcsoport rendelkezik, az összes érvényes engedély közül 44,1% tartozott ehhez a kohorszhoz. Jelentős részt képviseltek az érvényes engedéllyel rendelkező külföldi munkavállalók között a 35-44 évesek (25,2%) és a 20-24 évesek is (13,3%). Elmondható, hogy a 24 év alattiak létszáma esett vissza a leginkább az előző évhez képest, míg a többi korcsoport stagnált.

**Az érvényben lévő munkavállalási engedélyek fontosabb adatai
korcsoportok szerint 2016. december 31-én**

Korcsoport	Érvényben lévő engedélyek száma, db	Érvényben lévő engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. december 31./ 2015. december 31.
19 éves és ezalatt	143	2,0	77,3
20-24 éves	970	13,3	84,5
25-34 éves	3211	44,1	104,6
35-44 éves	1833	25,2	100,3
45-54 éves	892	12,2	99,1
55 éves és a felett	234	3,2	100,0
Ismeretlen		0,0	0,0
Összesen	7283	100,0	98,8

Az iskolai végzettség szempontjából a jelenleg legálisan Magyarországon dolgozó külföldiek közül a diplomával rendelkezők aránya a legjelentősebb, akik az összlétszám 35,3%-át teszik ki. A második legszámosabb csoportot a legfeljebb 8 általánossal rendelkezők jelentik, ők adják az érvényes engedéllyel rendelkező foglalkoztatottak 26,7%-át. A harmadik legnépesebb csoport a szakiskolai vagy szakmunkásképzői végzettséggel rendelkezőké, ők az összes munkavállaló közel 18,5%-át tették ki.

**Az érvényben lévő munkavállalási engedélyek fontosabb adatai
korcsoportok szerint 2016. december 31-én**

Iskolai végzettség	Érvényben lévő engedélyek száma, db	Érvényben lévő engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. december 31./ 2015. december 31.
8 általános vagy kevesebb	1941	26,7	76,5
Szakiskola, szakmunkásképző	1346	18,5	84,9
Szakközépiskola	562	7,7	114,7
Gimnázium	309	4,2	101,0
Technikum	79	1,1	95,2
Egyetem, főiskola	2574	35,3	127,6
Egyéb és ismeretlen	472	6,5	134,1
Összesen	7283	100,0	98,8

Az előző évhez képest a legjelentősebb változást az jelentette, hogy csökkent az alapfokú végzettségűek száma, emellett nőtt a felsőfokú képzettséggel rendelkezőké. A két csoport közül így már a magasan kvalifikáltak vannak többségben a legális harmadik országbeli munkavállalók között Magyarországon. Ezen kívül fontos megemlíteni, hogy a szakmával rendelkező, szakiskolát és szakmunkásképzőt végzetek száma is csökkent 2015-höz képest.

5. A kiadott és az érvényben lévő EU Kék Kártyák adatai

2016. évben 3 EU Kék Kártya kiadására került sor. Ezeket két amerikai, és egy indiai állampolgár részére állították ki a szakmai tudományos tevékenység és az oktatás ágazatokban.

2016. december 31-én összesen 6 db érvényben lévő EU Kék Kártya szerepelt a nyilvántartásban. A fent felsoroltakon kívül további két indiai és egy amerikai állampolgár részére kerültek kiadásra. Foglalkozási főcsoportok szerint nézve az engedélyek gazdasági, igazgatási, érdek-képviselővezetők, törvényhozók; felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozásokhoz sorolhatók.

6. A Magyarországon dolgozó külföldi munkavállalók száma a 2016. december 31-ei állapot szerint

Ha a Magyarországon dolgozó külföldi munkavállalók számát kívánjuk meghatározni a 2016. december 31-ei állapotra vonatkozóan, akkor az érvényes engedéllyel (értve ezalatt az összevont és egyéni engedélyeket is), az érvényes bejelentéssel és az érvényes EU Kék Kártyával rendelkező állampolgárokat együttesen kell figyelembe vennünk, a következők szem előtt tartásával:

- az egyéni munkavállalási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, az EU Kék Kártyával, vagy összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok és a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezők munkavállalásának feltételei egymástól eltérnek, teljesen különálló csoportot alkotnak, bár az adatok összesítésénél az első két csoportot együtt kezeljük (egyéni munkavállalási engedéllyel és összevont munkavállalási engedéllyel rendelkezők),

- mivel a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező állampolgárok adatait csak becsülni tudjuk, ezért a Magyarországon dolgozó külföldi állampolgárok együttes számára vonatkozóan is csak becslés adható.

2016-ban összesen 6303 munkavállalási engedélyt adtak ki a Kormányhivatalok, illetve a BÁH. Ezekből összesen 937 egyéni munkavállalási, 436 szezonális és 4930 összevont munkavállalási engedély. A tárgyévben továbbá 7283 érvényes munkavállalási engedély és 6 Kék Kártya volt érvényben.

7. A külföldiek munkavállalásának szabályairól

A külföldiek magyarországi foglalkoztatásának engedélyezését

- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.),
- a Magyarország által a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek tekintetében alkalmazott, a munkaerő szabad áramlásával összefüggő átmeneti szabályokról szóló 355/2007. (XII. 23.) Kormányrendelet (Korm. r.),
- valamint a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásának nem összevont kérelmezési eljárás alapján történő engedélyezéséről, az engedélyezési kötelezettség alóli mentességről, a fővárosi és megyei kormányhivatal foglalkoztatási főosztályának az összevont kérelmezési eljárásban való szakhatósági közreműködéséről, valamint a Magyarországon engedélymentesen foglalkoztatható harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásának bejelentéséről, és a munkabér megtérítéséről szóló 445/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 445/2013. Korm. r.) szabályozza.

Az Flt. alapján a harmadik országbeli állampolgár – a jogszabályokban meghatározott kivételekkel – Magyarország területén csak az állami foglalkoztatási szerv által kiállított engedély alapján, valamint az idegenrendészeti hatóság által összevont kérelmezési eljárás során kiadott tartózkodási engedély alapján vállalhat munkát.

Harmadik országbeli állampolgár a 445/2013. Korm. rendeletben meghatározott harmadik országbeli állampolgár, azaz a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek kivételével a nem magyar állampolgár és a hontalan.

Nincs szükség engedélyre

- a külön jogszabály szerint menekültként, oltalmazottként vagy menedékesként elismert, továbbá a bevándorolt vagy letelepedett jogállású személy magyarországi munkavégzéséhez, továbbá
- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy magyarországi munkavégzéséhez.

Az engedélymentesség

2009. január 1-jétől az EGT állampolgárok és családtagjaik (családtag: az EGT állampolgár házastársa, az EGT állampolgár és/vagy házastársa által eltartott vagy 21 évnél fiatalabb leszármazottja, valamint az EGT állampolgár és/vagy házastársa által eltartott felmenője) magyarországi munkavállalása engedélymentes.

EGT-állampolgár: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam polgárának, továbbá az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállású személy.

Az engedélymentesség bejelentése

A foglalkoztató köteles a foglalkoztatás helye szerint illetékes kormányhivatalnak bejelenteni a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, valamint azon személy foglalkoztatását, akinek magyarországi foglalkoztatásához az Flt. végrehajtására kiadott 445/2013. Korm. r. alapján nincs szükség engedélyre.

A foglalkoztatás kezdő időpontját legkésőbb a foglalkoztatás megkezdésének napján, a foglalkoztatás megszűnését az azt követő napon kell bejelenteni.

A kormányhivatal igazolja a bejelentés teljesítését, és a bejelentett adatokról nyilvántartást vezet. A foglalkoztató köteles a bejelentés tárgyát képező foglalkoztatási jogviszony létesítéséről és megszűnéséről szóló dokumentumot és igazolást a foglalkoztatási jogviszony megszűnését követő három évig megőrizni, és az ellenőrzés során bemutatni. A bejelentési kötelezettség teljesítése, illetőleg annak igazolása nem feltétele a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésének, illetőleg az annak alapján végzett tevékenység megkezdésének, de annak elmulasztása 5.000 forinttól 500.000 forintig terjedő rendbírsággal sújtandó.

A 445/2013. Korm. r. számos olyan esetet sorol fel, amikor nincs szükség engedélyre valamely speciális körülményre való tekintettel. Ilyen eset például, a külföldi részesedéssel rendelkező gazdasági társaságvezető tisztségviselőjeként (pl. ügyvezetőként) történő munkavégzés, a naptári évenként 10 munkanapnál nem hosszabb ideig tartó oktatási tevékenység végzése, illetve a magyar állampolgár olyan özvegyének munkavégzése, aki az elhunyt házastárssal annak halála előtt legalább egy évig Magyarország területén együtt élt.

Engedélyköteles foglalkoztatás esetén a munkavállalási engedélyre vonatkozó információk

Az engedély iránti kérelmet a foglalkoztató nyújtja be, a szükséges formanyomtatványok a kormányhivatalnál szerezhetők be.

Melyek az eljárás szakaszai?

A foglalkoztató munkaerőigényt jelent be abban a járási hivatalban, amelynek illetékességi területén a tervezett foglalkoztatás történik.

Érvényes munkaerőigénynek azt a munkaerőigényt kell tekinteni, amelyet a foglalkoztató

- a) a kérelem benyújtásával egyidejűleg, vagy
- b) a kérelem benyújtását megelőzően, de hatvan napnál nem régebben nyújtott be, vagy
- c) hatvan napnál régebben nyújtott be, de azt legalább a kérelem benyújtását megelőző hatvan napnál nem régebben meghosszabbította.

2013. január 1-től lehetőség van arra, hogy a munkáltató a munkaerőigény-bejelentést és a kérelmet egy időben a kormányhivatalnál nyújtsa be. De továbbra is lehetőség van arra, hogy a járási hivatalban nyújtsa be a munkáltató a munkaerőigény-bejelentést, és a kérelmet a kormányhivatalnál terjessze elő.

A munkaerőigény bejelentőlapnak, illetve a munkavállalási engedély iránti kérelemnek tartalmában meg kell egyeznie (pl. munkakör, alaphír, munkavégzés helye, stb.).

Amennyiben az adott munkakörre nincs kiközvetíthető munkaerő – és a kérelem, a foglalkoztató, valamint a harmadik országbeli állampolgár az egyéb feltételeknek is megfelel – a harmadik országbeli állampolgár magyarországi foglalkoztatását a kormányhivatal engedélyezi.

A kérelemhez csatolandó dokumentumok:

- a harmadik országbeli állampolgárnak a tevékenység ellátásához szükséges szakképzettségét igazoló okirat hiteles másolata, valamint – ha azt idegen nyelven állították ki – annak hiteles magyar fordítása,
- a foglalkoztató működési jogosultságát megalapozó okiratok (alapító okirat, cégbírósági bejegyzés) másolata.

A munkavállalás engedélyezéséről vagy elutasításáról a kormányhivatal dönt.

Az engedély legfeljebb 2 évre adható.

Amennyiben ugyanabban a munkakörben és ugyanazon a munkavégzési helyen kívánja a munkáltató a munkavállalót az engedély lejártát követően további két évig foglalkoztatni, ezt kérelmezheti az engedély meghosszabbításával. Ebben az esetben a kormányhivatal az engedélyt a munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélkül adja ki.

A meghosszabbítás iránti kérelmet legkésőbb a munkavállalási engedély lejártát megelőző 15. napon kell benyújtania a munkáltatónak.

Engedély a munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélkül

Munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélküli engedély – a jogosultság feltételeinek igazolása – esetén:

- a foglalkoztatónak nem kell a kérelem benyújtását megelőzően, a harmadik országbeli állampolgár által ellátandó tevékenységre vonatkozóan érvényes munkaerőigénnyel rendelkeznie,
- nem kell vizsgálni, hogy van-e olyan kiközvetíthető munkaerő, akit álláskeresőként tartanak nyilván, és aki rendelkezik a jogszabályban előírt, illetve a foglalkoztató munkaerőigényében megjelölt alkalmazási feltételekkel.

A munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélkül kell az engedélyt kiadni például:

- felsőfokú oktatási intézmények, tudományos kutatóintézetek, valamint közművelődési intézmények által meghívott, nemzetközileg elismert harmadik országbeli állampolgárnak a naptári évenként 10 munkanapot meghaladó oktatási, tudományos vagy művészeti munkavégzéséhez,
- legalább nyolc éve Magyarországon foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgárral legalább öt éve Magyarországon együtt élő közeli hozzátartozó munkavégzéséhez, stb.

Az összevont kérelmezési eljárás és az összevont engedély szabályairól

Az összevont engedély olyan engedély, amely birtokosát tartózkodásra és egyúttal munkavállalásra jogosítja.

Az összevont engedély irányelv, illetve az EU Kék Kártya irányelv átültetésével a harmadik országbeli állampolgárok nem kizárólag az állami foglalkoztatási szerv által kibocsátott munkavállalási engedéllyel, hanem összevont engedéllyel is foglalkoztathatók

Magyarországon. Az engedélyezési eljárás lefolytatása és az engedély kiadása a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (BÁH) feladata.

Az összevont engedély kiadásához szükséges minden dokumentumot egy eljárásban kell bemutatnia a harmadik országbeli állampolgárnak, így egy eljárásban kell igazolnia azt, hogy a tartózkodás és – az EU Kék Kártya esetén magas szintű képzettséget igénylő – munkavállalás feltételeinek is megfelel.

Amíg a BÁH a beutazás feltételeit vizsgálja az engedélyezés során, addig a kormányhivatal foglalkoztatási főosztálya a munkavállalás engedélyezéséről szakhatóságként dönt, melynek során az összevont engedély kiadására és meghosszabbítására irányuló hatósági eljárásban a BÁH területi szerve megkeresésére szakhatósági állásfoglalásban nyilatkozik arról, hogy a harmadik országbeli állampolgárnak a közte és a foglalkoztató között létrejött előzetes megállapodásban meghatározott munkakörben történő magyarországi munkavállalását támogatja-e vagy nem.

8. Táblázatok

**1. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi munkavállalók adatai
2016. év**

Ország/Országcsoport neve	Bejelentett külföldi állampolgárok	
	száma (db) 2016. év	Index, % 2016. év/ 2015. év
Ausztria	68	81,0
Belgium	34	72,3
Dánia	24	114,3
Egyesült Királyság	793	116,6
Finnország	47	37,6
Franciaország	252	113,0
Görögország	61	105,2
Hollandia	128	123,1
Írország	55	103,8
Luxemburg	1	50,0
Németország	358	100,6
Olaszország	356	98,6
Portugália	66	104,8
Spanyolország	204	95,8
Svédország	56	100,0
EU-15	2503	102,3
Ciprus	7	175,0
Csehország	89	55,3
Észtország	19	82,6
Lengyelország	253	86,3
Lettország	11	68,8
Litvánia	25	178,6
Málta	2	100,0
Szlovákia	1167	81,3
Szlovénia	26	173,3
Bulgária	77	132,8
Horvátország	107	75,4
Románia	4201	74,2
EU 28	8487	82,6
EU szomszédos országok	5569	75,9
Norvégia	26	130,0
Oroszország	101	140,3
Svájc	28	200,0
Szerbia	83	102,5
Törökország	50	131,6
Ukrajna	789	1111,3
Koszovó	1	100,0
egyéb	6	11,1
Nem EU-s európai	1084	308,8
Nem EU-s szomszédos országok	872	573,7
Amerikai Egyesült Államok	191	161,9
Brazília	28	121,7
Dél-Korea	3	42,9
India	57	132,6
Japán	98	204,2
Kína	57	123,9
Mexikó	15	100,0
Mongólia	30	115,4
Thaiföld	5	55,6
Vietnám	46	95,8
egyéb	451	165,8
Európán kívüli országok	981	149,8
Ismeretlen	1	100,0
Mindösszesen	10553	93,6

**2. A kiadott munkavállalási engedélyek fontosabb adatai területi bontásban
(2015. év – 2016. év)**

Régió/Megye	Az összevont és az egyéni (és szezonális) engedélyek száma 2016. év	Az összevont, az egyéni engedélyek megoszlása 2016. év	Kiadott egyéni engedélyek száma 2015. év	Kiadott egyéni engedélyek megoszlása 2015. év	Index % 2016. év/ 2015. év
Közép-Magyarország	3784	60,0	3113	59,4	121,6
Budapest	3337	52,9	2572	49,0	129,7
Pest	447	7,1	541	10,3	82,6
Közép-Dunántúl	514	8,2	349	6,7	147,3
Fejér	188	3,0	99	1,9	189,9
Komárom-E.	262	4,2	177	3,4	148,0
Veszprém	64	1,0	73	1,4	87,7
Nyugat-Dunántúl	576	9,1	559	10,7	103,0
Győr-Moson-Sopron	182	2,9	226	4,3	80,5
Vas	169	2,7	99	1,9	170,7
Zala	225	3,6	234	4,5	96,2
Dél-Dunántúl	177	2,8	131	2,5	135,1
Baranya	31	0,5	30	0,6	103,3
Somogy	49	0,8	46	0,9	106,5
Tolna	97	1,5	55	1,0	176,4
Észak-Magyarország	297	4,7	136	2,6	218,4
Borsod-Abaúj-Zemplén	189	3,0	81	1,5	233,3
Heves	65	1,0	41	0,8	158,5
Nógrád	43	0,7	14	0,3	307,1
Észak-Alföld	676	10,7	609	11,6	111,0
Hajdú-Bihar	86	1,4	113	2,2	76,1
Jász-Nagykun-Szolnok	134	2,1	169	3,2	79,3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	456	7,2	327	6,2	139,4
Dél-Alföld	279	4,4	348	6,6	80,2
Bács-Kiskun	174	2,8	219	4,2	79,5
Békés	12	0,2	23	0,4	52,2
Csongrád	93	1,5	106	2,0	87,7
Összesen	6303	100,0	5245	100,0	120,2

3. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok fontosabb adatai területi bontásban (2015. év – 2016. év)

Régió/ Megye	A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok száma, fő		A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok számának megoszlása, %		Index, % 2016. év/ 2015. év
	2016. év	2015. év	2016. év	2015. év	
Közép-Magyarország	5669	4767	53,7	42,3	118,9
Budapest	5341	4444	50,6	39,4	120,2
Pest	328	323	3,1	2,9	101,5
Közép-Dunántúl	937	1338	8,9	11,9	70,0
Fejér	208	636	2,0	5,6	32,7
Komárom-Esztergom	397	570	3,8	5,1	69,6
Veszprém	332	132	3,1	1,2	251,5
Nyugat-Dunántúl	926	1021	8,8	9,1	90,7
Győr-Moson-Sopron	102	183	1,0	1,6	55,7
Vas	297	156	2,8	1,4	190,4
Zala	527	682	5,0	6,0	77,3
Dél-Dunántúl	86	41	0,8	0,4	209,8
Baranya	43	19	0,4	0,2	226,3
Somogy	16	6	0,2	0,1	266,7
Tolna	27	16	0,3	0,1	168,8
Észak-Magyarország	610	1799	5,8	15,9	33,9
Borsod-Abaúj-Zemplén	550	1728	5,2	15,3	31,8
Heves	31	46	0,3	0,4	67,4
Nógrád	29	25	0,3	0,2	116,0
Észak-Alföld	358	409	3,4	3,6	87,5
Hajdú-Bihar	217	266	2,1	2,4	81,6
Jász-Nagykun-Szolnok	66	58	0,6	0,5	113,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	75	85	0,7	0,8	88,2
Dél-Alföld	1967	1904	18,6	16,9	103,3
Bács-Kiskun	999	1242	9,5	11,0	80,4
Békés	527	297	5,0	2,6	177,4
Csongrád	441	365	4,2	3,2	120,8
Összesen	10553	11 279	100,0	100,0	93,6

**4. A kiadott munkavállalási engedélyek fontosabb adatai
nemzetgazdasági ágak, ágazatok szerint
2016. év**

Nemzetgazdasági ág, ágazat (TEAOR'08)	Kiadott engedélyek száma, db	Kiadott engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	402	6,4	169,6
Bányászat, kőfejtés	11	0,2	3,4
Feldolgozóipar	1745	27,7	121,4
<i>Ebből:</i>			
<i>Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása</i>	720	11,4	103,9
<i>Textília, ruházat, bőr, és bőrtermék gyártása</i>	58	0,9	138,1
<i>Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység</i>	56	0,9	622,2
<i>Kocsigyártás, kőolajfeldolgozás</i>	12	0,2	200,0
<i>Vegyvi anyag, termék gyártása</i>	41	0,7	273,3
<i>Gyógyszergyártás</i>	8	0,1	133,3
<i>Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása</i>	184	2,9	56,4
<i>Fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása</i>	14	0,2	77,8
<i>Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása</i>	277	4,4	329,8
<i>Villamos berendezés gyártása</i>	24	0,4	150,0
<i>Gép, gépi berendezés gyártása</i>	63	1,0	185,3
<i>Járműgyártás</i>	229	3,6	187,7
<i>Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása</i>	59	0,9	89,4
Villamos energia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás		0,0	...
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmosás	2	0,0	66,7
Építőipar	265	4,2	368,1
Kereskedelem, gépjárműjavítás	648	10,3	133,6
Szállítás, raktározás	565	9,0	119,7
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	509	8,1	150,6
Információ, kommunikáció	920	14,6	122,0
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	52	0,8	208,0
Ingtatlanügyletek	33	0,5	173,7
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	266	4,2	112,7
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	132	2,1	146,7
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	3	0,0	150,0
Oktatás	91	1,4	144,4
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	55	0,9	119,6
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	216	3,4	60,2
Egyéb szolgáltatás	337	5,3	139,3
Ismeretlen	51	0,8	124,4
Összesen	6303	100,0	120,2

**5. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok főbb adatai
nemzetgazdasági áganként, ágazatonként
2016. év**

Nemzetgazdasági ág, ágazat (TEAOR'08)	Bejelentett külföldi állampolgárok száma, fő	Bejelentett külföldi állampolgárok számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	1679	15,9	105,6
Bányászat, kőfejtés		0,0	
Feldolgozóipar	1601	15,2	119,2
<i>Ebből:</i>			
<i>Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása</i>	215	2,0	82,7
<i>Textília, ruházat, bőr, és bőrtermék gyártása</i>	58	0,5	181,3
<i>Fafeldolgozás, papírttermék gyártása, nyomdai tevékenység</i>	99	0,9	267,6
<i>Kokszgyártás, kőolajfeldolgozás</i>	44	0,4	74,6
<i>Vegyianyag, termék gyártása</i>	22	0,2	91,7
<i>Gyógyszergyártás</i>	13	0,1	
<i>Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása</i>	115	1,1	119,8
<i>Fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása</i>	143	1,4	109,2
<i>Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása</i>	541	5,1	174,5
<i>Villamos berendezés gyártása</i>	45	0,4	102,3
<i>Gép, gépi berendezés gyártása</i>	26	0,2	86,7
<i>Járműgyártás</i>	245	2,3	92,1
<i>Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása</i>	35	0,3	77,8
Villamos energia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	4	0,0	100,0
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	7	0,1	53,8
Építőipar	130	1,2	45,8
Kereskedelem, gépjárműjavítás	499	4,7	101,8
Szállítás, raktározás	482	4,6	181,9
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	181	1,7	85,0
Információ, kommunikáció	1556	14,7	90,3
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	236	2,2	406,9
Ingtatlanügyletek	40	0,4	87,0
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	667	6,3	109,5
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	2053	19,5	65,7
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	53	0,5	76,8
Oktatás	588	5,6	173,5
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	45	0,4	115,4
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	149	1,4	89,2
Egyéb szolgáltatás	552	5,2	64,2
Ismeretlen	31	0,3	82,1
Összesen	10553	100,0	93,6

**6. A kiadott munkavállalási engedélyek fontosabb adatai
foglalkozási főcsoportok szerint
2016. év**

Foglalkozási főcsoport (FEOR'08)	Kiadott engedélyek száma, db	Kiadott engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
Fegyveres szervek foglalkozásai	0	0,0	...
Gazdasági, igazgatási, érdek- képviselői vezetők, törvényhozók	370	5,9	129,8
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	1379	21,9	115,3
Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	1111	17,6	109,9
Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozások	168	2,7	173,2
Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	662	10,5	124,0
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	43	0,7	82,7
Ipari és építőipari foglalkozások	532	8,4	109,5
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	659	10,5	154,7
Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	1373	21,8	119,3
Ismeretlen	6	0,1	85,7
Összesen	6303	100,0	120,2

**7. A foglalkoztatók által bejelentett külföldi állampolgárok főbb adatai
foglalkozási főcsoportok szerint 2016. évben**

Foglalkozási főcsoport (FEOR'08)	Bejelentett külföldi állampolgárok száma, db	Bejelentett külföldi állampolgárok számának megoszlása, %	Index, % 2016. év/ 2015. év
Fegyveres szervek foglalkozásai	0	0	...
Gazdasági, igazgatási, érdek-képviselői vezetők, törvényhozók	186	1,8	84,5
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	2332	22,1	111,2
Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	1355	12,8	110,9
Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozások	880	8,3	146,4
Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	199	1,9	94,3
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	24	0,2	55,8
Ipari és építőipari foglalkozások	367	3,5	43,1
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	2105	19,9	107,5
Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	3105	29,4	76,3
Összesen	10553	100,0	93,6

**8. A külföldi munkavállalók körében érvényes egyéni munkavállalási engedélyek, valamint EU Kék Kártyák adatai
országoként**

2016. december 31-én

Ország	Érvényes egyéni munkavállalási engedélyek		Ebből: érvényes mezőgazdasági, szezonális munkavállalási engedélyek		Érvényes EU Kék Kártyák		Érvényes engedélyek számának megoszlása az aktuális időpontban, %		
	száma (db) 2016 december 31-én	Index, % 2016. december 31./ 2015. december 31.	száma (db) 2016 december 31-én	Index, % 2016. december 31./ 2015. december 31.	száma (db) 2016 december 31-én	Index, % 2016. december 31./ 2015. december 31.	Egyéni, összevont engedélyek	Engedélyeken belül: mezőgazdasági szezónális engedély	EU Kék Kártya
Bosznia-Hercegovina	200	162,6					2,7	0,0	0,0
Norvégia		...					0,0	0,0	0,0
Oroszország	188	125,3					2,6	0,0	0,0
Svájc		...					0,0	0,0	0,0
Szerbia	792	106,3		0,0		0,0	10,9	0,00	0,00
Törökország	130	116,1					1,8	0,0	0,0
Ukrajna	1 019	94,4	2	200,0		0,0	14,0	0,0	0,0
Koszovó	435	85,8					6,0	0,0	0,0
egyéb	310	66,0					4,3	0,0	0,0
Nem EU-s európai	3 074	100,4	2	14,29	0	0,0	42,2	0,0	0,0
Nem EU-s szomszédos országok	1 811	99,3	2	14,29	1	100,0	24,9	0,0	0,0
Amerikai Egyesült Államok	313	120,4			3	300	4,3	0,0	0,0
Brazília	75	108,7					1,0	0,0	0,0
Dél-Korea	236	151,3					3,2	0,0	0,0
India	684	135,4			3	150	9,4	0,0	0,0
Irán	49	111,4					0,7	0,0	0,0
Japán	431	100,7					5,9	0,0	0,0
Kína	905	63,9					12,4	0,0	0,0
Mexikó	34	106,3					0,5	0,0	0,00
Mongólia	59	111,3					0,8	0,0	0,0
Thaiföld	439	102,6					6,0	0,0	0,0
Vietnám	310	67,5					4,3	0,0	0,0
egyéb	674	147,2					9,3	0,0	0,00
Európán kívüli országok	4 209	97,7		...	6	150,0	57,8	0,00	0,08
Mindösszesen	7 283	98,8	2	66,7	6	100,0	100,0	0,03	0,08

9. Az érvényben lévő egyéni és összevont munkavállalási engedélyek fontosabb adatai területi bontásban (2015. december 31. – 2016. december 31.)

Régió/megye	Érvényes engedélyek száma, db		Érvényes engedélyek számának megoszlása, %		Index, 2016. december 31./ 2015. december 31.
	2016. december 31.	2016. december 31.	2015. december 31.	2015. december 31.	
Közép-Magyarország	4646	63,8	4 753	64,5	97,7
Budapest	4075	56,0	4 144	56,2	98,3
Pest	571	7,8	609	8,3	93,8
Közép-Dunántúl	519	7,1	495	6,7	104,8
Fejér	172	2,4	171	2,3	100,6
Komárom-Esztergom	252	3,5	219	3,0	115,1
Veszprém	95	1,3	105	1,4	90,5
Nyugat-Dunántúl	883	12,1	853	11,6	103,5
Győr-Moson-Sopron	249	3,4	366	5,0	68,0
Vas	174	2,4	145	2,0	120,0
Zala	460	6,3	342	4,6	134,5
Dél-Dunántúl	142	1,9	126	1,7	112,7
Baranya	29	0,4	45	0,6	64,4
Somogy	56	0,8	46	0,6	121,7
Tolna	57	0,8	35	0,5	162,9
Észak-Magyarország	232	3,2	184	2,5	126,1
Borsod-Abaúj-Zemplén	115	1,6	115	1,6	100,0
Heves	73	1,0	46	0,6	158,7
Nógrád	44	0,6	23	0,3	191,3
Észak-Alföld	404	5,5	453	6,1	89,2
Hajdú-Bihar	118	1,6	154	2,1	76,6
Jász-Nagykun-Szolnok	200	2,7	187	2,5	107,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	86	1,2	112	1,5	76,8
Dél-Alföld	457	6,3	508	6,9	90,0
Bács-Kiskun	263	3,6	271	3,7	97,0
Békés	23	0,3	52	0,7	44,2
Csongrád	171	2,3	185	2,5	92,4
Összesen	7283	100,0	7 372	100,0	98,8

**10. Az érvényes egyéni munkavállalási engedélyek főbb adatai
nemzetgazdasági ágak, ágazatok szerint**

2016. december 31-én

Nemzetgazdasági ág, ágazat (TEAOR'08)	Érvényben lévő engedélyek száma, db	Érvényben lévő engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. december 31./ 2015. december 31.
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	110	1,5	26,7
Bányászat, kőfejtés	7	0,1	46,7
Feldolgozóipar	1817	24,9	107,1
<i>Ebből:</i>			
<i>Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása</i>	865	11,9	97,3
<i>Textília, ruházat, bőr, és bőrtermék gyártása</i>	86	1,2	119,4
<i>Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység</i>	27	0,4	142,1
<i>Kocszgyártás, kőolajfeldolgozás</i>	15	0,2	166,7
<i>Vegyí anyag, termék gyártása</i>	52	0,7	152,9
<i>Gyógyszergyártás</i>	7	0,1	100,0
<i>Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása</i>	212	2,9	81,9
<i>Fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása</i>	27	0,4	77,1
<i>Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása</i>	138	1,9	148,4
<i>Villamos berendezés gyártása</i>	29	0,4	126,1
<i>Gép, gépi berendezés gyártása</i>	59	0,8	210,7
<i>Járműgyártás</i>	207	2,8	156,8
<i>Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása</i>	93	1,3	96,9
Villamos energia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás		0,0	
Vzellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyződésmesítés	5	0,1	250,0
Építőipar	268	3,7	187,4
Kereskedelem, gépjárműjavítás	882	12,1	64,3
Szállítás, raktározás	1030	14,1	146,9
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	665	9,1	80,2
Információ, kommunikáció	1012	13,9	182,3
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	65	0,9	144,4
Ingatlanügyletek	42	0,6	84,0
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	345	4,7	93,2
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	176	2,4	128,5
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	3	0,0	60,0
Oktatás	106	1,5	112,8
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	78	1,1	104,0
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	170	2,3	49,9
Egyéb szolgáltatás	496	6,8	110,5
Ismeretlen	6	0,1	7,3
Összesen	7283	100,0	98,8

**11. Az érvényes egyéni munkavállalási engedélyek főbb adatai
foglalkozási főcsoportok szerint**

2016. december 31-én

Foglalkozási főcsoport (FEOR'08)	Érvényben lévő engedélyek száma, db	Érvényben lévő engedélyek számának megoszlása, %	Index, % 2016. december 31./ 2015. december 31.
Fegyveres szervek foglalkozásai	0	0,0	..
Gazdasági, igazgatási, érdek- képviselési vezetők, törvényhozók	530	7,3	105,6
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	1564	21,5	123,1
Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	1288	17,7	108,0
Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozások	209	2,9	175,6
Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	964	13,2	78,7
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	41	0,6	64,1
Ipari és építőipari foglalkozások	604	8,3	95,6
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	801	11,0	161,8
Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	1282	17,6	68,5
Összesen	7283	100,0	98,8